

A

בס"ד

Intro

Today we will בע"ה learn 'סס' תענית of מס' תענית of מס' מס' מס' Some of the topics we will learn about include the following:

The special way Hashem treats Eretz Yisroel

More about the original source of rain, and the dispute between אינעזר and ר' אליעזר ר' יהושע ר' אליעזר

The special way Hashem treats ארץ ישראל

The original source of rain, & the dispute between ר' אליעזר and ר' יהושע

В

When do we begin asking for rain in Davening?

When and how we start fasting if the rain does not fall by a certain time?

When do we begin asking for rain in Davening?

When & how we start fasting if the rain does not fall by a certain time?

C

Who should fast if the rain does not fall within the expected time?

Other laws about fasting

Who should fast if the rain does not fall?

Other laws about FASTING

D Learning while travelling

Some of the key terms and concepts we will learn about include:

בית כור - A Beish Kor is the area of land needed to plant a Kor's worth of barley seeds. One Kor equals 30 Se'ah

E ותן טל ומטר - The phrase added to the Davening to ask for rain.

הידים - Individuals - People who are known to possess stellar character and are fit to lead the community.

1 So let's review...

The Gemara discusses the elevated status of Eretz Yisroel: A Beraisa is quoted;

ארץ ישראל נבראת תחילה

וכל העולם כולו נברא לבסוף

Eretz Yisroel was created first, and the rest of the world was created afterwards. Also,

משקה אותה הקב"ה בעצמו

וכל העולם כולו ע"י שליח

Hashem waters the land of Israel Himself, but the rest of the world is watered by a messenger of Hashem.

The Beraisa continues; א"י שותה מי גשמים

וכל העולם כולו מתמצית

Israel drinks rainwater, and the rest of the world drinks from the leftover water in the clouds. The Beraisa also says;

א"י שותה תחילה

וכל העולם כולו לבסוף

Israel drinks first, and the rest of the world drinks afterward. The Beraisa proves all of these from Pesukim, and concludes with a Mashal, a parable that this is like

אדם שמגבל את הגבינה

נוטל את האוכל

ומניח את הפסולת

A person who makes cheese, takes the solid food, and leaves behind the refuse, the liquid whey.

========

Earlier, ר' אליעזר said in a Braisa that the salty water of the ocean ממתקין הן בעבים, are sweetened in the clouds. ר' יוחנן says this is learned from two similar verses. One says;

The darkness of the water, are the thick clouds of the heavens. The other says;

חשרת מים עבי שחקים

A sieve of water, are the thick clouds of the heavens. שקול כף ושדי אריש וקרי ביה חכשרת

Take the only letters which are different in these two verses, the Chuf from חשכת and the Reish in חשרת, and place them together to make the word חכשרת, the preparation, implying that the clouds prepare the salty ocean water by sweetening them for drinking.

ר' יהושע who says rain comes down already sweet directly from Heaven says these two verse teach what רב דימי said;

נהור ענני זעירין מימוהי

חשוך ענני סגיין מימוהי

If the clouds are light, their waters are less. If the clouds are dark, their waters are abundant.

The Gemara continues with a Beraisa discussing the size of various places: ארץ מצרים הויא ד' מאות פרסה על ד' מאות פרסה

The land of Egypt is 400 by 400 Parsaos which is אחד מששים בכוש,

one sixtieth the size of Kush.

Rain comes sweet Salty ocean water directly from heaven ממתקין הן בעבים Darkness of the water נהור ענני זעירין מימוהי If the clouds are light, A sieve of water, **חשור ענני** סגיין מימוהי If the clouds are dark, שקול כף ושדי אר<u>יש</u> heir waters are abundant וקרי ביה **חכשרת** Preparation Clouds prepare the salty ocean water, sweetening them for drinking

4 ארץ מצרים הויא - Land of Egypt -ד' מאות פרסה פרסאות 400 X 400 על ד' מאות פרסה WHICH IS WHICH IS 1/60 the size of כוש אחר מששים בכוש

כוש אחד מששים בעולם, Kush is 1/60th the size of the entire world. ועולם אחד מששים בגן וגן אחד מששים לעדן

ועדן אחד מששים לגיהנם

נמצא כל העולם כולו ככיסוי קדרה לגיהנם

We find that the entire world is like the lid of a pot for Gehinnom since the world is so much smaller than Gehinnom.

The Beraisa concludes that some say:

גיהנם אין לה שיעור, Gehinnom has no measure - and others say; עדן אין לה שיעור, **G**an Aiden has no measure.

========

The next Mishnah discusses when we begin to say ותן טל ומטר in Eretz Yisroel:

זאגט the משנה:

בג' במרחשון שואלין את הגשמים

On the third of Cheshvan we begin asking for rainfall.

רבן גמליאל אומר בשבעה בו

ט"ו יום אחר החג

כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת

דבן גמליאל says we begin on the seventh of Cheshvan, which is 15 days after Sukkos ends, so that the last person returning from Eretz Yisroel makes it to the Euphrates before it starts to rain.

The Gemara states;

א"ר אלעזר

הלכה כרבן גמליאל

The Halacha follows רבן גמליאל.

7 In a Beraisa, חנניה taught; ובגולה עד ששים בתקופה

Outside of Israel, rain is not requested until 60 days into the fall season.

רב חווא בר חייא said in the name of שמואל that the Halacha follows חוויה.

Regarding the 60th day itself, we have a Machlokes; באחר ששים says רב cלאחר ששים, it's like after the 60th day, and we say ותן טל

שמואל says כלפני ששים, it's like before the 60th day, and we do not say ותו טל ומטר.

רב פפא said the Halacha is יום ששים כלאחר ששים said the Halacha is like after the sixtieth day and we start asking for rain on the sixtieth day.

========

9 זאגט the משנה:

הגיע י"ז במרחשון ולא ירדו גשמים

If the 17th of Cheshvan arrives, and rain has not yet fallen, התחילו היחידים מתענין ג' תעניות

Certain individuals – which the Gemara identifies as תלמידי begin a series of three fasts.

אוכלין ושותין משחשיכה

They may eat and drink the night before the fast. המטה המטרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה And they are permitted to work, wash and anoint themselves, wear leather shoes, and have marital relations.

הגיע ר"ח כסליו ולא ירדו גשמים ב"ד גוזרין שלש תעניות על הצבור

If Rosh Chodesh Kislev arrived and rain has still not fallen, Beis Din decrees a series of three public fasts.

אוכלין ושותין משחשיכה

ומותרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה They too may eat and drink at night, and are permitted in all of

the above.

רבן explains that היחידים, the individuals, means רב הונא, and the Gemara will clarify who qualifies for this category. שני וחמישי ושני fast on שני וחמישי ושני Monday, Thursday, and the following Monday.

היחידים היחידים אפי FAST ON ישני - וחכוישי - ושני Monday, Thursday, & the following Monday

Although the Mishnah at the beginning of the second Perek already teaches that we always start a תענית ציבור on Monday? Rav Huna teaches that the תענית היחידים also starts on Monday.

The Gemara continues with more about who are considered

A Braisa is quoted that a person should not say תלמיד אני איני ראוי, I am only a student and not worthy of being called a יחיד when it comes to fasting. Rather,

יחידים הכמים יחידים, all Torah scholars are considered, יחידים and must fast.

The Beraisa defines יחיד and תלמיד:

is יחיד A

כל שראוי למנותו פרנס על הצבור

Anyone who is fit to be appointed a leader of the community A תלמיד is

כל ששואלין אותו דבר הלכה בלמודו ואומר ואפילו במסכת דכלה Anyone who is asked a question of Jewish law and is able to answer, even in an easier Masechta like Kallah Both of these types of people must fast.

13

Another Beraisa records a Machlokes regarding who may act like a יחיד in this regard. ר' מאיר says;

לא כל הרוצה לעשות עצמו יחיד עושה תלמיד עושה

Not everyone who wants to be treated as a חלמיד or a תלמיד may do so.

יוסי says he is allowed to do so,

וזכור לטוב לפי שאין שבח הוא לו אלא צער הוא לו

And he is remembered favorably for doing this, because it is not a source of praise for him but rather it distresses him, since he has to fast.

=========

The Gemara discusses other Halachos regarding fasting. The Beraisa says;

מי שהיה מתענה על הצרה ועברה

על החולה ונתרפא

הרי זה מתענה ומשלים

Someone who was fasting because of trouble, or because someone was sick and the trouble passed or the person recovered, should still complete his fast.

One who's fasting because מי שהיה מתענה Of trouble & the trouble passed על הצרה ועברה One was sick & they recovered, על החולה ונתרפא Should complete his fast הרי זה מתענה ומשלים

15

ההולך ממקום שאין מתענין למקום שמתענין הרי זה מחענה עמהו

Someone who went from a place where they are not fasting to a place where they are fasting should fast together with the people in the current place.

ממקום שמתענין למקום שאין מתענין הרי זה מתענה ומשלים

If he went from a place where they are fasting to a place where they are not fasting, he should still complete his fast.

15

16

ההולך ממקום שאין מתענין למקום שמתענין

קבי אל אלאפן fast with the people in the current place

ממקום שמתענין למקום שאין מתענין

אים אפני אפ אתאנפ ואלים He should still complete his fast

16

שכח ואכל ושתה אל יתראה בפני הצבור ואל ינהיג עידונין בעצמו

If when he travelled to where they were fasting, and he forgot, and ate or drank, he should not appear in public as if he ate, and he should not eat any more after this mistake. We learn this from Yaakov and his sons when he told them to not make it obviousthat they had wheat when everyone else was hungry.

שכח ואכל ושתה אל יתראה כפני הצבור

וא ינפין מידונין ביצצעו

If one travelled to where they were fasting, and he forgot, and ate or drank, he should not appear in public as if he ate

We learn this from apy and his sons when he told them to not make it obvious that they had wheat when everyone else was hungry

4

The Gemara continues with more instructions the sons of Yaakov received. Yosef told them; אל תרגזו בדרך, do not get upset as you travel together.

4

MORE INSTRUCTIONS THE SONS OF עקב RECEIVED

Yosef told them; אל תרגזו בדרך

רבי אלעזר said this meant אל תתעסקו בדבר הלכה שמא תרגזו עליכם הדרך

Do not get involved with a Halachic dispute as you travel, and Rashi says the concern is they might become distracted and lose their way.

The Gemara challenges this because ה' ברכיה אלעאי בר ברכיה said; שני תלמידי חכמים שמהלכים בדרך שני תלמידי חכמים שמהלכים בדרך

ואין ביניהן דברי תורה ראויין לישרף Two scholars travelling together who

Two scholars travelling together who don't speak Torah are fit to be burned.

The Gemara resolves this and says בר ברכיה is talking about למיגרס, reviewing and repeating what you have already learned. למיגר is referring to לעיוני, deeper analysis which requires more focus.

אליגי בו בי אליאי בי בי אילאי בי בי אילאי בי בי אילאי בי בי איליבי אליבי אליבי אליבי חכמים בי איליב הלכה ברך שמא תרגזו ואין ביניהן דברי תורה עליכם הדרך ביי ואיין לישרף!

They might become distracted

לעיוני למיגרס

Reviewing what you have already learned

Deeper analysis requires more focus

Another Beraisa says Yosef was telling his brothers אל תפסיעו פסיעה גסה Do not take wide strides, because.

פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם

Wide strides cause one's eyesight to be diminished by 1/500th

Always entering the city when the sun is shining As רב יהודה אמר רב יהודה אמר עולם יצא אדם בכי טוב ויכנס בכי טוב לעולם יצא אדם בכי טוב ויכנס בכי טוב

One should always leave when it's יט כי טוב א when it's good, after sunrise, and enter when it's כי טוב, before sunset. When Hashem created light He said כי טוב. Things are good when it's light outside, before the sun sets in the evening, and after it rises in the morning.

